

Ese de dóve ori in septemana:
Joi-a si Dominéc'a.

Pretiulu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . .	6 fl. v. a.
" diumetate de anu . . .	3 fl. v. a.
" patrariu de anu . . .	1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . .	9 fl. v. a.
" diumetate de anu . . .	4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Corespondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contieniu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. óra mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiulu publicatiuniloru se se anticipo

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

PARTE OFICIALE.

469. sc.

Cerculariu

catra oficiele subalterne bisericesci si scolastice din districtulu consistoriului oradanu.

Conformu dispuzetiuniloru statutulu organieu §. 130, in anulu acest'a pe tempulu ferieloru de tórna se voru intruni conferintiele invetiatoresci dupa normele decretate cu ordinatiunea consistoriala din 24. Iuliu 1872 Nr. 422. sc.; anume: cercurile inspectorale se voru grupá cãte in trei locuri, adeca: la *Oradea-mare*, la *Beinsiu* si in locu de Gurbedu la *Tulc'a*; comisari consistoriali remanu totu cei din anulu trecut; terminulu intrunirei conferintieloru se pune pe *Luni* in 10. *Septembre* vechiu a. c. la 9 óre nainte de médiadi; ér de materialu la conferintie voru deservi si astadata cele 20 de puncte cuprinse in provocat'a ordinatiune consistoriala, ca unele, care la conferintiele din anulu trecut nu s'au potutu desbete si resolví pe destulu; standu de-altcumu in voi'a conferintieloru a intrá in discussiune si asupr'a altoru. cestiuni pedagogice, déca acelea se voru fi suscitatu in forma de motiuni, si déca ele nu voru trece marginile unei conferintie, ce are de scopu perfectionarea de sine a invetiatoriloru si preste totu inaintarea invetiamentulu in scólele poporali.

Invetiatorii scóleloru nóstre poporali din cercurile respective sunt indétorati, ér preotimea parochiala si carturarii nostri, si preste totu iubitorii de cultura sunt pofiti a participá la aceste conferintie.

Oradea mare, 13. Augustu, 1873.

Mironu Romanul m. p.
archimandritu si vicariu episcopescu.

PARTE NEOFICIALE.

PROTOCOLU

despre siedintiele constituitoare ale epitropiei provisorie pentru administrarea fondurilor bisericesci si scolare comune ale dieceselor romane gr. or. din Aradu si Caransebesiu.

Siedinti'a I. din ^{24. Iuliu} 1873.
_{3. Aug.}

Ilustritatea Sa Dlu Episcopu alu Aradului Procopiu Ivacicovicu. Membrii ordinari: Georgiu Vasilieviciu prtpu. Dr. Paulu Vasiciu, Dr. Atanasiu Siandoru, Vicentiu Babesiu, Ioanu Popovicu Desseanu, Ioanu Moldovanu, si Ioanu Suciu, suplinte Nicolau Andrieviciu prtpu.

Nr. 1. Ilustritatea Sa Dlu presiedinte amintese ca pe diu'a de ieri cei infacisati fiindu pré pucini la numeru, nu au aflatu cu cale a tiené siedintia, ci au tienutu numai conferintia preparativa, constata inse cumcã astadi numerulu membriloru este destulu de insemnatu, trecandu peste diumetate a numerulu totalu si asia dara esto deplinu cualificatu pentru de a se pote constitui

si asi regulá afacerile chiemarii sale. Mai departe totu Ilustritatea Sa reportédia cumcã au chieamatu la siedintia pe toti membrii ordinari, ér pentru ambii membrii ordinari clericali reposati a chieamatu pe ambii suplenti clericali, dintre cari unulu s'a infatisiatu. Dintre cei conchiamati si neinfatisati numai unulu si anume dlu Rotariu si-a escusatu absinti'a oralmente prin afacerile oficiulu seu, cari nu-i permitu a participá la lucrarile epitropiei. Ilustritatea Sa presenta conceptulu actulu de convocare sub A.

Adunarea luandu cunoscentia despre aceste si-alege de notariu pentru facerea protocóleloru acestoru de facia siedintie pe domnulu membru Ioanu Moldovanu si astfelu se dechiara de constituita.

Nr. 2. Ilustritatea Sa da cetirea concluseru Nr. 185, 186, 187 si 188. ale sinodulu eparchialu aradanu din anulu curinte prin cari se normédia chieamarea epitropiei, si provóca pre domnii membri a se intielege mai nainte de tóte in privinti'a ordinii cestiuniloru de deslegatu. Dupa o discussiune lamuritoria mai lunga adunarea mai nainte de tóte constata necesitatea si decide

1. a se cere telegraficu dela administratiunea fondurilor gr. or. din Pest'a normativele prescise de guvernulu pentru administrarea fondurilor (ceia ce se si efectuesce indata din siedintia;)

2. a se insarciná domnulu membru Desseanu ca se procure asemenea norme si dela cas'a de economia din locu;

3. a se insarciná membrii Babesiu si Desseanu a compune unu formulariu de obligatiuni pentru imprumutulu ipotecariu.

Tóte aceste pentru conformare cu conclusele si respective instructiunile sínódeloru de estempu din Caransebesiu si Aradu.

Nr. 3. Ilustritatea Sa presentandu protocólele despre administratiunea de pana acum'a a fonduriloru, dupa ce din esaminarea acelor'a s'a vediutu ca si fondulu asia numitu „fondus instructus diaecesis aradiensis” carele privesce eparchi'a aradulu eschisivu se administra intru un'a cu cele comune se decide

Ca acestu fondu indafã se se separedie si se se tienã in administratiunea competinta diecesana.

Fiindu tempulu maintatu si pentru dupa amédi avendu a se implini esmisiunile mai susu espuse siedinti'a se incheia, ér cea urmatória se decide pe manedi la 9. óre.

Siedinti'a II.

Din 25. Iuliu 1873. la 9. óre si diumetate nainte de médiadi.

Presenti sub acelasi presidiu toti cei din prim'a siedintia, mai infatisandu-se dlu membru Ioanu Misiciu si dechiarandu ca: de si afacerile familiare de urgentia nu-i permitu a participá regulatu la sessiunea de facia a epitropiei totusi din capulu loculu primesece si va subscriá tóte cele ce se voru satori.

Nr. 4. Mai nainte de tóte se cetese si autentica protocolulu siedintiei de eri.

Nr. 5. Se i-a spre sciintia dechiaratiunea de mai susu a domnulu membru Ioanu Misiciu.

Nr. 6. Membrulu Desseanu in urm'a esmisiunei de eri sub Nr. 2. da cetire formulariului proiectatu pentru obligatiunile de creditu ipotecariu.

Se i-a in desbateru si se statoresece din punctu in punctu pe langa dispuzetiunea ca; dupa stilarrea definitivã se se tiparésca in 500. de esemplarie, si de asemenea se se faca si tiparésca si traductiune esacta in limb'a magiara pentru casulu de necesitate ca de adausu la auctoritatile si judecatoriele unde limb'a romana nu este in usu.

Nr. 7. Totu domnulu Desseanu presinta statutele si alte norme dela cas'a de economia din locu; ér Ilustritatea Sa presinta o telegrama sosita ca respunsu dela administratiunea fonduriloru scolari din Pest'a; care suna: cumcã primindu-se acolo telegrama de eri a presidiulu acestei epitropie abia tardiu séra, cerutele normative numai cu post'a de astadi se potu trimite.

Aceste comunicatiuni se i-au spre sciintia si se decide a se trece numai de câtu la desbatere si deslegarea unoru cestiuni speciali imprejurulu creditelor ipotecari, pentru scopulu de a usiora pentru deslegarea acestor'a compunerea regulamentulu.

Nr. 8. Dupa statorirea mai multoru cestiuni, anume in câtu pentru garanti'a ipotecaria receruta.

Se insarcina domni membri Babesiu si Deseanu cu lucrarea unui proiectu de regulamentu, pentru care lucrare tempulu dupa amediadi li se lasa liberu, defigendu-se siedinti'a de mane de la 10. ôre.

Cu aceste fiindu si tempulu inaintatu, siedinti'a se radica. Siedinti'a III.

Din 26. julu 1873. inainte de mediadi la 10. ôre.

Presenti sub acela-si presidiu totu cei din a II. siedintia.

Nr. 9. Mai nainte de tote se cetesce si autentica protocolulu siedintiei a II.

Nr. 10. Présanti'a Sa Dlu. presiedinte presinta normativele sosite dela administratiunea fondurilor scolari comune din Pest a.

Se i-au spre sciintia, si se dau comisiunei, ce lucra la proiectulu de regulamentu.

Nr. 11. Membrulu Babesiu da cetire proiectulu de regulamentu pana la punctulu 18. precatu s'a potutu termina.

Intrandu-se indata in desbatere speciala cu pucine adausuri se primesce 18 §§. si se inviadia comisiunea, ca pe tempulu dupa amediadi se continue, ca se póta termina.

Nr. 12. Din acestu incidinte se pune si desbate cestiunea: ôre notariulu si contabilulu epitropiei fi-va de lipsa se fie dône persône, séu ca s'ar poté impreună aceste officii intr'un'a.

Se decide ca deocamdata din oportunitate la aceste officii se se aléga doi membri.

Nr. 13. Presidiulu pune indata la ordinea dilei cestiunea personala in urma careia

Se alege domnulu Ioanu Moldovanu de contabilu provisoriu, ér dlu Petru Petroviciu de notariu a caroru remuneratiune se va provedé in preliminaru.

Nr. 14. De asemenea se constata necesitatea unui jurisconsultu pentru aপরarea intereselor juridice, si respective darea de opinare asupra cestiunilor juridice si

Se alege de atare dlu Ioanu Popoviciu Deseanu.

Nr. 15. Despre controloru se decide a se ingriji deadreptulu pentru regulamentu.

Nr. 16. Punendu-se acum la ordinea dilei intrebarea in privinti'a detorasiloru vechi a fonduriloru conformu inviatiunei primite dela sínóde,

Se decide:

Nr. 1. Cei restanti a se admonia de nou cu energia pentru raspunderea câtu mai curundu a restantielor si cu interesce de 6% dupa ele.

Nr. 2. Tuturoru detorasiloru a li se adresa o insciintiare, cumcà interesele de la celu mai de aprópe terminu se urca la 8% si cumcà pe langa acést'a spre acoperirea speselor de manipolatiune are a fi platitu unu adausu conformu punctulu din regulamentu, pe langa care insciintiare se voru provoca, cà in terminu celu multu de trei septemani se tramita dechiariune formala, cumcà primescu séu nu primescu aceste conditiuni pentru ca conformu acestei dechiariuni se se edica capitalele séu se se faca dispusetiuni mai de parte necesari pentru asecurarea acelora conditiuni avendu neurmarea unui respunsu a fi privita de unu respunsu negativu. tagaduitoricu.

Cu efectuarea se insarcina presidiulu in conlucrare cu jurisconsultulu, notariulu si contabilulu.

Nr. 17. Notariulu se insarcina cu membrii particulari a computá si licuidá diurnele si viaticulu membriloru dupa normativulu adoptatu de ambela sínóde pentru comisiunea micsta in caus'a fonduriloru.

Nr. 18. Cestiunea preliminarulu epitropiei se desléga apropiativminte in contielegere comuna astfelu:

Pentru contabilu <i>Ioanu Moldovanu provisor</i>	200	fl.
" notariu <i>P. Petrovici</i>	200	"
" controloru <i>Julianu Janculescu</i>	300	"
pentru membri diurne si <u>viaticu calatori</u>	800	"
<i>fiscalu</i> jurisconsultu <i>Deseanu</i>	200	"
" tiparituri	200	"
spesele neprevedute	100	"

la olalta . . . 2000. fl.

Cu atata siedinti'a se incheie, punenduse celelalte obiecte la ordine in siedinti'a de mane nainte de mediadi la 10. ôre.

Siedinti'a. IV.

din 27. julu 1873. la 10. ôre inainte de amedi.

Presenti totu cei mai dinainte.

Nr. 19. Protocolulu siedintieloru de ieri se cetesce si se autentica.

Nr. 20. Membrulu Babesiu continua propunerea proiectulu de regulamentu dela §. 19. pana la fine.

Se desbate dupa §§-i si puncte si cu pucine adausuri se primesce intregu, si se dispune a se tipari.

Nr. 21. Fiindu votatu regulamentulu conformu dispusetiunei Nrului 185. a sinodulu aradanu de estempu, presidiulu cu jurisconsultulu, notariulu si contabilulu voru avé pe temeulu aceluia a publicá cele necesari pentru incunoscintiarea publiculu prin foile oficiale.

Nr. 22. Luandu-se la desbatere cestiunea procurarei unei case Wertheim proprie la dechiararea Ilustritatiei Sale dlui Episcopu presiedinte cumcà cass'a diecesana Wertheim pôte cede intregu spatiulu internu pentru fondurile comune, unde aceste si actualminte se pastrédia si dela care spatiu internu chei'a se pôte dá controlorului, ér spatiulu esterioru de asemené se pôte folosi ca casa de mana; — adunarea cu scopu de a economisá

Primesce acestu ofertu a Ilustritatiei Sale, si pe câtu tempulu va fi posibila folosinti'a cassei diecesane amána cumperarea unei case proprie. —

Nr. 23. Oficiulu de cassariu oferindu-se a portá Ilustritatiea Sa Dlu Episcopu si mai de parte si anca gratuitu, adunarea

Primesce cu deplina incredere si multiamita.

Nr. 24. Se face propunerea a se esamina indata cas'a cu fondurile comune si asfeliu a deslega acum'a reportulu deputatiunei ce a primitu fondurile comune din Carlovietiu, care reportu formalmente nu este deslegatu.

Cercetandu-se dupa ordinea actelor de primire ce se afla in copia vidimata langa reportulu atinsei deputatiuni piesa de piesa tote obligatiunile private precum si cele trei obligatiuni rurale, si in fine carticic'a despre banii depusi la cas'a de pasrare din locu, se afla tote in ordine, numai anca fundulu diecesei aradane asia numitu „fundus instructus“ intru ele, a carei separare s'a dispusu mai susu sub punctulu 3. Deci asiedinduse aceste valori éra si in casa, cheiele dône din afara se lasa la presidiu si cassariu, ér' pentru primirea a treia are a fi avisatu dlu controloru pe calea presidiala.

Nr. 25. Incátu pentru cartile séu catastifele epitropiei are a fi provocatu domnulu controloru ca barbatu de specialitate, are a esamina cele pana acum folosite, si incátu ar afla necesaria vreo modificatiune respective simplificare a face numai de câtu propunerile necesari.

Nr. 26. Notariulu propune specificarea speselor ce a constatatu cu domnulu membru Babesiu, cari spese in suma totale de 286. fl. dupa adeverinti'a alaturata votendu-se

Se róga presidiulu ale escontentá. *solvi*.

Alte obiecte ne mai fiindu, siedinti'a cu atata se incheia, si pentru autenticarea protocolulu acestei siedintie se róga a se infacisia pe mane-di dnii membri ai Epitropiei câti se voru afla in Aradu.

Acestu protocolu cetinduse inaintea subscrisiloru s'au autenticatu.

Datu in Aradu 28. Iuliu, 1873.

Procopiu Ivacicoviciu m. p. Episcopulu Aradului. Vincentiu Babesiu m. p. membru alu Epitropiei. Dr. Atanasiu Sandor m. p. membru alu epitropiei. Ioanu Moldovanu. m. p. notariu si membrulu epitropiei.

Estradatu

prin:

Petru Petroviciu m. p.

notariu.

la Nr. 20 Sied. IV.

Epitr. Fond. com.

Regulamentu de procedere,

pentru Epitropi'a prov. a fonduriloru comune bisericesci si scolarie ale dieceselor romane gr. or. de Aradu si Caransebesiu.

§. 1. Epitropi'a provisoria in generalu cuprindenduse din toti membri alesi de corpulu deputatiloru romani congresuali la anulu 1865 in Carlovietiu si din cei alesi la 1873 de sinodulu eparchialu aradanu cu actualulu domnu Episcopu alu Aradului in frunte, — la siedintiele plenarie au a fi chiamati destulu de tempuriu inainte, toti membrii ordinari; éra pentru cei reposati séu altfelu impedecati, totu atátia dintre suplinti, si anume pentru preoti, suplinti preotiesci, ér' pentru mireni, suplinti mirenesci.

§. 2. Pentru de a tiené siedintia plenaria valida se recere presinti'a celu pucinu a siese membri si cu presiedintele.

§. 3. In casu de impedecare temporale a dlui episcopu presiedinte actualu, densulu pôte se-si numésca substitutu dintre membrii episcopiei, ér in casu de impedecare durabile, episcopii pan' la alta dispuetione prin Sinodele eparchiali, si va alege presiedintele din sinulu seu.

§. 4. De competinti'a plenului se tiene: constituirea, mesurile de organizatiune si statorirea reporteloru si computeloru anuali.

§. 5. Mesurile si dispuetiunile de administratiune si manipulatinne ordinaria, se iéu in siedintie ordenarie, compuse din 4 membri resp. suplinti, si cu presiedintele.

§. 6. Siedintiele se convóca prin presiedintele Dnu Episcopu si resp. prin suplintele seu, afara de aceste cele ordenari se voru aduná odata pe luna regulatu si fara convocare, si in casu de impedecare durabile a actualului domnu episcopu presiedinte, aceste siedintie ordenari se voru ingrigi de convocarea plenului pe calea Vicariatului episcopiei din Aradu.

§. 7. La siedintiele ordenari vor participá si resp. voru fi convocati ordenarminte membrii, eventualminte suplintii din locu si din vecinetatea mai de aproape, pentru care scopu acestia voru avé a se regulá astfelu, ca nrulu recerutu pururia se fie indemana.

§. 8. La siedintiele unde voru fi a se deslegá obiecte din dieces'a Caransebesiului pururea va fi a se chieamá celu pucinu unu membru, eventualminte suplinte din acea diecesa.

§. 9. Conclusele se iéu cu majoritate absoluta a voturilor membriloru presinti, ér votulu presiedintelui decide numai candu voturile membriloru sunt impartite in dóue parti egali.

§. 10. O siedintia ordenaria are a se aduná regulatu in prim'a joie a fie carei luni, specialu pentru esaminarea catastifeloru si tuturoru computeloru si acteloru de administratiune si manipulatinne de pe lun'a incheiata, ér siedintie extraordinarie se tienu de câte ori presiedintele va semti lips'a de a le convocá.

§. 11. Membriloru presinti li compete diurne de 4 fl. pe dílele siedintieloru, éra celoru veniti din afara inca si desdaunarea speseloru de caletoria dupa mesur'a adoptata de sínóde adeca de 50 cr. pentru un'a mila; — de drumu feratu, si de 1 fl. pentru mila cu post'a, cari spese se limpediescu in siedintia si se voru respunde prin casariu.

§. 12. Despre fie care siedintia are a se face protocolu regulatu, cu decisiunile intregi despre veri care obiectu si cu anumirea fiecarui votu unde conclusele nu s'ar luá unanimu.

§. 13. Epitropii si alege notariu si contabilu provisoriu dupa putintia, — intrun'a séu in dóue persóne.

§. 14. Notariulu face protocoalele siedintieloru si conceptele espeditiuniloru; tiene protocolulu de esibite si ingrigesce de archiv'a Episcopiei, fiindu pentru regularitatea si prompteti'a loru responsabile.

§. 15. Contabilulu are a se ingrigi de tenere regulata si curata a tuturoru catastifeloru, a compune aretárele lunari necesari la capetulu fie-carei lune, ér la capetulu anului o aretare generale despre starea fonduriloru si rezultatulu manipulatiniunei sale.

§. 16. Epitropii va alege mai de parte unu jurisconsultu pentru esaminarea si darea de opiniune din punctulu de vedere alu recerintieloru prescrie si alu formeloru legali a cereriloru de imprumuturi ipotecari si acteloru de garantia precum si pentru pasii judeciami necesari. —

§. 17. Fiindu membrulu episcopiei Iulianu Ianculescu destinaru prin Sinodulu eparchialu de Caransebesiu ca se tienu a trei'a cheia de la cass'a de feru a fonduriloru comune, totu densulu se insarcina cu oficiulu de controla a cassei si a manipulatiniunei intregé, avendu din timpu in timpu, celu multu la dóue luni odata, séu la convocarea presidiului ori candu sar aflá de lipsa a se infacisiá in Aradu si a esaminá tóte si a face propuneri de regulare acelor ce va aflá necesari.

§. 18. Notariulu, contabilulu, jurisconsultulu si controlorulu voru primí pentru ostení'a loru o retributiune moderata; anume controlorulu si pentru spesele sale de caletoria.

§. 19. Banii si harthele de valóre se pastréa intr'o cassa de feru *Wertheim*, dela care o cheia, si anume cea mai din intru, unde se voru pastrá valorile de cari nu este desu trebuintia, va fi la controlorulu, éra cele din afara voru fi un'a la presiedinte, alt'a la cassariu pentru ca se póta folosi speciale prin acelea accesibili de cassa de mana, unde se tienu banii ce incurgu ordenarminte si valorile de cari este mai desu trebuintia.

§. 20. De cassariu pana la regularea definitiva a Episcopiei póte functiuná unulu dintre membri; séu suplinti.

§. 21. Primirea baniloru se face si se cuitéa prin presiedinte séu substitutulu seu, cu cassariulu si contabilulu, pre langa luarea de contra-cuitantia.

§. 22. Indata ce s'a incassatu o suma mai mare de câtu ce sunt trebuintiele curinti, prisosulu pana la elocarea cu ipoteka se depune in careva cassa de pastrare de soliditate nebanuita.

§. 23. Banii sositi in epistóle prin posta séu alta cale, de asemenea se desfacu si percepu prin presiedinte in presentia cassariului si controlorului, si in astfelu de casu epistolele si cu copertele loru sersescu de contracuitantia.

§. 24. Solvirile se facu in presentia presiedintelui si contabilului prin cassariu, pe temeiu aviseloru episcopiei, pe langa adeverintie de primire.

§. 25. Presiedintele va invighilá: ca atátu primirile câtu si solvirile se se introduca regulatu in cartile si rubricel con-cerninti.

§. 26. Cass'a la incheierea fie carei luni se va scontrá prin intrég'a epitropia ordenaria, ér la incheierea anului prin adunarea plenaria e episcopiei; dar controlorului si membriloru mai indepartati li sta in dreptu: la ori ce timpu séu ocaziune a cercá cuprinsulu si ordinea cassei, precum si a tuturoru cartiloru despre fonduri.

§. 27. Conformu dispuetiunei statutului organicu, banii fonduriloru se dau spre fructificare interimalminte la vre o cassa de pastrare; ér pentru durata de ani, ca imprumuturi ipotecari cu destula garantia.

§. 28. Imprumute ipotecari se potu cere pe garanti'a a totu felulu de averi nemiscatórie private introduse in cártile funduarie, afara numai de vii, si atari imprumute se dau ordenarminte pana la a trei'a parte a valórei estimatiunali a averei oferite de ipoteka.

§. 29. Numai in casuri de avere invederatu fórté si durabilu sigura, si pe langa intabulare la primul locu, se potu concede imprumuturi si pana la diumetate a valórei estimatiunali.

§. 30. Cererile de imprumuturi ipotecari, in limb'a romana, au se fie adnesate catra „*Epitropii fonduriloru bisericesci si scolari comune ale Eparchieloru romane. gr. or. din Ungaria, in Aradu, curtea episcopala*,” si atari cereri voru avé a fi instruite cu:

a). Estrasu din cartea funduala a averei ce se ofere de ipoteka;

b). Instrumentu de estimatiune; acestu instrumentu in comunitatile satesci se póte face de antisti'a comunale, cu provocare la juramentulu membriloru ei, sub sigilulu comunalu, pre langa acést'a avendu acél'a a fi intaritu, dupa cugetu curatu, prin parochulu concerninte, cu sigilulu bisericeii, si de asemenea prin invetiatoriulu confessiunali, ér unde invetiatoriuli confessiunali sunt mai multi, prin celu de clas'a mai nalta; ér in lips'a de invetiatoriu confessiunali, prin epitropulu bisericeii;

in orasie si specialminte acolo unde se afla scaunu judeciami in locu, si ori unde se aréta necesitatea de pretiuire prin barbati de specialitate, instrumentulu estimatiunale va trebuiu facutu judeciami;

c). boleta de dare directa, autenticata prin oficiulu de contributiune;

d). la averi mai mari, — estrasu din fói'a catastrului de venite;

e). in casuri, candu ipotec'a se ofere in case séu alte edificie si intravilane, — adeverintia démna de crediamintu despre venitululu anualu dupa acelea;

f). de asemenea pentru edificia adeverintia despre asecurarea loru contra focului si oblemantu de asecurare necurmata pre câtu tempu va tiene ipoteka. —

§. 31. Presidiulu indata ce a intratu atare cerere, dupa ce aceea va fi introdusa in protocolulu de esibite alu Episcopiei, si i se va fi datu numerulu acestui protocolu, va face a se introduce intr'o cartu de primire (Ternion.) a jurisconsultului, sub numerulu curinte alu acestei cárti, si cu alu protocolulu de esibite, si o trimite de locu jurisconsultului, carele in rubricel concerninti adeveresce diu'a si timpulu primirei cu subscrierea sa.

§. 32. Celu multu in trei díle, jurisconsultulu are a censurá actulu si cererea cu tóte adausele si a le returná presidiului pre langa opiniunea sa in scrisu, scurta si precisa. —

§. 33. Presidiulu déca dupa opiniunea jurisconsultului este a se face vr'o intregire necesaria dispune acést'a numai de câtu presidialminte; ér déca votulu jurisconsultului este pentru acordarea séu respingerea cererei, propune actulu spre decidere celei mai de aproape siedintie ordenarie a Episcopiei.

§. 34. Déca unu imprumutu nu se acórda, actele se tramitu ceretoriulu cu decisu negativu.

§. 35. Déca unu imprumutu se afla a se incuviitiá, numai de câtu se insciintéa ceretoriulu, tramitindu-ise o-blancheta de obligatiune pe langa informatiunea necesaria despre cum are se fie aceea implinita, subscrisa si legalisata judeciami, cum se

fie intabulata si apoi retransmisă la Epitropia pe langa nou estrasu din cartea funduala, cu intabulatiunea eficienta.

§. 36. Si acesta substernere indată după sosire se manipulează și se comunica jurisconsultului întocmai după dispozițiile de mai sus din §§. 30 și 31; și urmându opinia jurisconsultului, dacă aceea este necondiționată favorabilă, și si prezidiintele o află deplină întemeiată, acestă de locu dispune eliberarea banilor prin cassariul și dacă seu jurisconsultul, se prezidiintele, din veri ce punctu de vedere și ar dificultă actualu, acela se va substernere la cea mai de aproape ședința ordinară, și se va urmări mai de parte după concluderea acesteia.

§. 37. Imprumuturile se dau cu dreptul de edicare de trei luni înainte, cu camete de 8%, solvîndu totu pe jumătate de an înainte, și pentru spesele administratiunii și manipulațiunii ca unu adăsu dela capitale până la 5000 fl. de 1% dela 5000 până la 20,000 fl. de 3/4 procentu era dela capitale peste 20,000 fl. de 2/4 procentu; în fine pentru asigurarea daunei ce s-ar putea cauză prin nesolvire mai îndelungată și procesu, și care dauna prin ipotecă comună n-ar fi acoperită cu prioritatea capitalului, — încă pre langa o cauțiune stipulabilă și intabulabilă — după capitale până la 1000 fl. de 20%, dela 1000 până la 5000 fl. de 15%, dela 5000—10000 fl. de 10%, dela 10,000 în colo de 5%.

§. 38. Răspunderea punctuală la termenul a cametelor trebuie întărită cu rigore, din care cauza în obligațiuni se va stipula: că prin nerespunderea unei rate la termenul, capitalul se considera de edis; pe langa acestă se va stipula, că interesele neplatite la termenul, indată se se considere de capitalul, după cari pînă la diu a răspunderii se se compute procentele și adăusul de obligat la capitalul.

§. 39. Cestiunile neprovedute în acestu regulamentu, Epitropia le va regulă după analogia, după cum se află ele deslegate se se practica la alte institute de acestă natura, și prezidiul le va ține în evedința într-o carte anume, de unde le va substernere celei mai aproape adunări plenare pentru aprobare se regulare ulterioară.

Datu din ședința constituitoară a Epitropiei provisorie ținută în Aradu la 27 Iuliu 1873.

Procopiu Ivacicoviciu m. p.
Episcopulu Aradului prezidiinte.

Ioanu Moldovanu m. p.
notariu adhoc.

Estradatu prin:
Petru Petroviciu m. p.
Notariulu Epitropici.

Conchiamare.

Comitetulu reuniunii invetiatorilor rom. gr. or. din inspectoratele Timișor'a și Ving'a, în ședința sa ținută la 17 Iuliu a. c. a hotăritu di' a de 17 Septemvre st. v. a. c. pentru adunarea generală a Reuniunii cu locul în școl'a rom. din suburb. *Maere* — în Timișor'a pe langa următoarea:

Programa.

În di'a de 17 Septemvre v. dimineți'a la 8 ore

1. Va premerge adunării, o ședință a comitetului reuniunii, după care se va deschide prin prezidiinte, — eventuale prin vice prezidiinte, ședința adunării generale.

2. Unulu din notarii reuniunii, va ceti raportulu comitetului reuniunii.

3. Casariulu și controlorulu raporta adunării despre starea casei reuniunii.

4. Alegerea a două comisiuni câte de 3 pentru reviderea raportelor de sub 2. și 3.

5. Desbaterea „organ. provisor. a.”

Ședința se radica.

După mediadi la 2 ore:

6. Comisiunile de sub 4. referența adunării.

7. Inscierea de membrii noi.

8. Propuneri diferite.

Ședința se radica.

9. În 18 și 19 Septemvre se voru face cercari practice din obiectele de invetiamentu — anume:

a.) Din cetirea cu gramatică română — prin dd. invet.

Vincentiu Cerneti și *G. Buibasiu*

b.) Din aritmetica și constitui'a patriei — prin dd. invet. *B. Miu* și *M. Opreanu*

c.) Din economia prin d. invet. *S. Tomescu*.

d.) Din Geografia și fisica prin d. invet. *D. Marginean* și alți.

În 20. și 21. Septemvre

10. Magnificența Sa Dlu *Dr. P. Vasiciu* după cum a avut bunătate a se oferî, va propune *sciința naturală* și *antropologi'a*.

11. Hotărîrea timpului și locului proximei adunări a reuniunii.

12. Ședința pentru acestu anu se va închide.

Invitam la adunarea noastră pro toti iubitorii de didactica, pro toti DD. caror'a în adeveru li jace la anima înflorirea școlilor noastre și îmbunătățirea stării invetiatorilor romani.

Datu din ședința comitetului reuniunii invetiatorești ținută în Timișor'a în 17. Iul. a. c.

Andreescu m. p.
Pres.

S. Luminosu m. p.
not. comis.

Spre sciire DD. invetiatori! că cu convoirea M. Sale Dlui Inspect. *Dr. P. Vasiciu* conferința estu tîmpu de catra Prea V. senatu scol. s'a contopitu în *ședințele reuniunii*, de aceea DD. invetiatori voru luă spre sciire, că au o dubla datorința a participă la adunare, pregătiți pentru a petrece 5—6 zile aci în suburb. *Maere*, unde de buna sēma tōte suntu mai eftine ca în alte locuri.

Veti nisui dd. invetiatori se primiti ficarele din cas'a bisericēscă conformu cerculariului Prea V. senatu scol. din an. tr. câte 50 cr. pre di pentru conferință, cātu pentru Reuniune, — aveti invitarile particulari.

Altmintre eu credu că dd. invetiatori rom. nu numai din aceste inspectorate ci și din alte parti voru sci a se folosi de o asemenea rară ocaziune spre a audi științificele propuneri ale M. Sale Dlui Inspect. *Dr. P. Vasiciu*.

Veniti fratiloru invetiatori! căci — dieu, noi nu adese suntemu atātu de norocosi se audimu asemenea propuneri științifice precumu ale Dlui *Dr. P. Vasiciu*, de cari noi chiaru ducemu mare lipsa!

Andreescu m. p.
Invet.

Concursu.

3

Pentru definitivă implere a postului invetiatoreșcu dela școl'a română ort. or. conf. din comunitatea Zeldisiu inspectoratulu Josasiului, de carele sunt legate următoarele emoluminte: în numerariu 170 fl. v. a. în naturale, 8 cubule de gran, 8 de cucuruzu, 2 mesuri de fasole, 12° de lemne, apoi cuartiru liberu cu gradina de legume. — Competitorii la acestu postu sunt avisati, recursele instruite în întielesulu statutului organicu, și adresate concernentulu comitetu parochialu, a le substernere la oficiulu insp. scol. în Josasielu până la 8 septemvre a. c. în care di se va ține și alegerea.

Zeldisiu 4. Augustu 1873.

Comitetulu parochialu gr. or.

În contielegere cu mine: *Ioane Munteanu*, m. p. Insp. scol. cerc.

Concursu.

Pentru stătuinea invetiatoreșcă din comun'a Misca, inspectoratulu Chis-Ineului cottulu Aradului, devenita vacanta prin mōrtea lui Teodoru Vladu, se deschide concursu până în 14. Septemvre 1873 st. v. candu va fi și alegerea.

Emolumintele suntu: 160 fl. v. a. în bani gata; 10 cubule de grau; 6 cubule de cucurudiu; 50 magi de fenu se 50 fl. v. a.; 12 orgii de lemne din care e de a se încaldî și școl'a; 13 jugere de pamentu; cortelu liberu cu intravilanu de 800 stangini.

Doritorii de a fi alesi în acestă stătuinea, au recursurile lor bine instruite, cu testimoniu preparandialu și de calificatiune, și cu tōte atestatele rēcerute, precumu și despre portarea buna politică și morală, adresate ale trimite la subscrisulu comitetu parochialu în Misca. — În fine se cere dela recurenti ca până în diu a alegerei se se presentadie în Sant'a baserica în una din duminicile se serbatorile ce voru cadé sub acestu tîmpu pentru de a-si dovedi deprinderea în tipicu și în cantarile bisericesci.

Misc'a 15 Augustu st. vechiu 1873.

Comitetulu parochialu gr. or. din Misca.

În contielegere cu mine *Ioane Cornea* insp. scol.